

หลักสูตรการอบรมเชิงปฏิบัติการ การจัดการพิพิธภัณฑ์ 101 (Museum Management 101)

ระหว่างวันที่ 19 - 21 กุมภาพันธ์ 2568

ณ ห้องแสงเดือน-แสงเทียน พิพิธภัณฑ์พระรามเก้า

องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ (อพวช.)

1. หลักการและเหตุผล

พิพิธภัณฑ์เป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีความสำคัญและจำเป็นสำหรับสังคม ตั้งแต่ระดับชุมชนจนถึงระดับชาติและอาจารย์ในระดับนานาชาติ ด้วยเหตุที่พิพิธภัณฑ์เป็นศูนย์รวบรวมข้อมูลหลักฐานที่แสดงถึงอัตลักษณ์อารยธรรม (Civilization) ทั้งด้านประเพณี วัฒนธรรม รวมทั้งด้านวิทยาการแขนงต่าง ๆ ตลอดจนวิวัฒนาการลักษณะที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติ พิพิธภัณฑ์จึงมีบทบาททั้งในด้านสังคม การศึกษา เศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับทุกคน

ทุกพิพิธภัณฑ์จึงมีภารกิจที่ใกล้เคียงกันคือ การเก็บรวบรวมวัตถุตัวอย่าง (Collection) ทั้งที่เป็นภูมิปัญญาของมนุษย์และที่เกิดจากธรรมชาติ การจัดแสดงนิทรรศการ (Exhibition) เป็นเครื่องมือให้ผู้เข้าชมได้ศึกษาและเรียนรู้การจัดกิจกรรมเสริมศึกษา (Education) และการศึกษาวิจัย (Research) องค์ความรู้ ทั้งด้านวิชาการและประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ ซึ่งแต่ละพิพิธภัณฑ์อาจจะมีจุดเน้นในภารกิจทั้ง 4 ด้านที่แตกต่างกัน

ประเทศไทยให้ความสำคัญกับพิพิธภัณฑ์มาตั้งแต่กรุงรัตนโกสินทร์ตอนกลาง และในปัจจุบันมีพิพิธภัณฑ์ศูนย์การเรียนรู้ ที่เกิดขึ้นจากการสนับสนุนของรัฐ ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมทั้งภาคเอกชน ในลักษณะองค์กรและส่วนบุคคล มากกว่า 1,500 แห่งกระจายอยู่ทั่วประเทศ เพื่อร่วมกันส่งเสริม สนับสนุนให้พิพิธภัณฑ์ ศูนย์การเรียนรู้อันเป็นทรัพยากรเพื่อการเรียนรู้ที่สำคัญ ได้มีบทบาทต่อสังคมมากยิ่งขึ้น

อพวช. ซึ่งเริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2535 และเปิดให้บริการแก่ประชาชนมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543 โดยมีผู้เข้าชมปีละไม่น้อยกว่าหนึ่งล้านคน จึงได้จัดทำหลักสูตรฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ **การจัดการพิพิธภัณฑ์ 101 (Museum Management 101)** เพื่อถ่ายทอดประสบการณ์การจัดการพิพิธภัณฑ์อย่างครบวงจร จากผู้มีประสบการณ์จริงทั้งเบื้องหน้าและเบื้องหลัง เพื่อเป็นแนวทางให้กับบุคลากรหรือหน่วยงานที่สนใจได้ศึกษาเป็นกรณีตัวอย่าง และสนับสนุนการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์

- เพื่อสร้างความเข้าใจและเห็นความสำคัญของการบริการผู้เข้าชมในพิพิธภัณฑ์และศูนย์การเรียนรู้
- เพื่อเป็นแนวทางเพิ่มความรู้ด้านการบริหารจัดการในพิพิธภัณฑ์
- เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ ประสบการณ์การบริหารจัดการพิพิธภัณฑ์ ศูนย์การเรียนรู้ ระหว่างบุคคล องค์กร ที่จะทำให้เกิดเพิ่มศักยภาพการให้บริการแก่สังคมได้ดียิ่งขึ้น

3. กลุ่มเป้าหมาย

- ผู้ปฏิบัติงานในพิพิธภัณฑ์ ศูนย์การเรียนรู้ ระดับปฏิบัติการ และระดับชำนาญการ
- ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ตามอัธยาศัย และผู้สนใจการจัดการศึกษานอกระบบ
- อาจารย์มหาวิทยาลัย ที่เกี่ยวกับการออกแบบนิทรรศการ และการบริหารงานพิพิธภัณฑ์
- ผู้บริหารบริษัทเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ และออกแบบนิทรรศการ

4. จำนวนผู้เข้าอบรม

- รับจำนวนจำกัดเพียง 30 ท่านเท่านั้น (พิจารณาสิทธิ์การเข้าร่วมการอบรมตามลำดับการสมัคร)

5. ระยะเวลาและการดำเนินการ

ระยะเวลาในการอบรม 3 วัน โดยจัดขึ้น ระหว่างวันที่ 19 - 21 กุมภาพันธ์ 2568

6. หลักสูตร

การจัดอบรมเน้นความเข้าใจในการจัดการพิพิธภัณฑ์ 4 ด้าน ได้แก่ การวางแผน การจัดกิจกรรม การติดตาม และการประเมินผล ถ่ายทอดผ่านประสบการณ์ ผสมผสานกับการลงมือปฏิบัติของผู้เข้าร่วมอบรม โดยมีเนื้อหา ประกอบด้วย

- 1) ภาพรวมในการบริหารจัดการพิพิธภัณฑ์ ที่คำนึงถึงความยั่งยืนในการจัดการวัตถุตัวอย่าง การวิจัย การถ่ายทอดความรู้ในรูปแบบนิทรรศการ และกิจกรรมเสริมศึกษา
- 2) ความเข้าใจเกี่ยวกับองค์ประกอบการพัฒนานิทรรศการ ที่มุ่งเน้นการสื่อสารกับกลุ่มเด็กและเยาวชน และการศึกษาดูงานในพิพิธภัณฑ์ต่าง ๆ
- 3) ความเข้าใจในแนวคิดการศึกษาในพิพิธภัณฑ์ และการพัฒนากิจกรรมเสริมศึกษาที่หลากหลาย เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ สำหรับการฝึกปฏิบัติเน้นการรู้จักคัดสรรประเด็น พัฒนาสู่แผนกิจกรรมอย่างเป็นรูปธรรม

หัวข้อ	สาระ
Session 1: พิพิธภัณฑ์แหล่งเรียนรู้ของชาติ	- เข้าใจภาพรวมของงานพิพิธภัณฑ์ (คลังตัวอย่าง งานวิจัย งานนิทรรศการ กิจกรรมเสริมศึกษา งานบริการ การตลาดและประชาสัมพันธ์) - การบริหารจัดการพิพิธภัณฑ์
Session 2: บทบาทของพิพิธภัณฑ์กับสังคมไทย	- เข้าใจภาพรวมในบทบาทหน้าที่ของพิพิธภัณฑ์กับการมีส่วนร่วมในสังคม (ความสำคัญต่อสังคม/เศรษฐกิจ/ การศึกษา)

หัวข้อ	สาระ
Session 3: การพัฒนาและการจัดการนิทรรศการ (Exhibition)	- การบริหารจัดการนิทรรศการในพิพิธภัณฑ์ (การวางแผน, การดำเนินงาน, การติดตามผล, การประเมิน) - ศึกษาเยี่ยมชมตัวอย่างการบริหารจัดการนิทรรศการ
Session 4: การพัฒนาและการจัดการวัตถุตัวอย่าง (Collection)	- พื้นฐานเกี่ยวกับการจัดการคลังตัวอย่างและการพัฒนางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง - ศึกษาดูงานคลังตัวอย่างพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ และคลังตัวอย่างทางธรรมชาติวิทยา
Session 5: การพัฒนาและการจัดการกิจกรรมเสริมศึกษา (Education Program)	- การสร้างสรรค์กิจกรรมเสริมศึกษาในบริบทพิพิธภัณฑ์ - การวางแผนการพัฒนากิจกรรมเสริมศึกษาที่ตอบสนองกลุ่มผู้เข้าชมหลากหลายประเภท - ศึกษาดูงานการพัฒนากิจกรรมเสริมศึกษาในแต่ละพิพิธภัณฑ์ของ อพวช.
Session 6: การบริการผู้เข้าชม (Visitor Services)	- ความสำคัญของการบริการผู้เข้าชมพิพิธภัณฑ์ - การกำหนดนโยบายการบริการผู้เข้าชมพิพิธภัณฑ์ - ศึกษาดูงานการบริการผู้เข้าชมพิพิธภัณฑ์ในด้านต่างๆ
Session 7: การจัดการอาสาสมัคร	- เยี่ยมชมการบริหารจัดการอาสาสมัครด้านการบริการ - เยี่ยมชมการบริหารจัดการอาสาสมัครด้านกิจกรรมเสริมศึกษา
Session 8: การตลาด และการประชาสัมพันธ์	- ภาพรวมการตลาดกับพิพิธภัณฑ์ และกลยุทธ์ทางการตลาดในกิจการพิพิธภัณฑ์ - การประชาสัมพันธ์พิพิธภัณฑ์

7. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ผู้เข้ารับการอบรมเกิดความรัก และความภูมิใจ มีขวัญและกำลังใจในการทำงานในพิพิธภัณฑ์ ศูนย์การเรียนรู้
- ผู้เข้ารับการอบรมเกิดเครือข่ายความร่วมมือระหว่างพิพิธภัณฑ์ ศูนย์การเรียนรู้ และทำให้เกิดการใช้ทรัพยากรร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ
- พิพิธภัณฑ์ ศูนย์การเรียนรู้ ได้รับการยอมรับ การสนับสนุน รวมทั้งเห็นคุณค่าจากผู้เกี่ยวข้องมากขึ้น

8. อัตราค่าลงทะเบียน

- ท่านละ 3,600 บาท
 - พิเศษสำหรับสมาชิก อพวช. หรือหน่วยงานที่ได้ลงนามความร่วมมือกับ อพวช. ท่านละ 3,300 บาท
- *** หน่วยงานที่ได้ลงนามความร่วมมือกับ อพวช. โปรดติดต่อเจ้าหน้าที่เพื่อรับส่วนลดก่อนการลงทะเบียน (โทร. 02 577 9999 ต่อ 2104 (ฉันทย์ชนก))

***ค่าลงทะเบียนดังกล่าว ไม่รวมค่าที่พัก

*****หมดเขตรับสมัครภายในวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2568*****

9. รายละเอียดการสมัคร

การสมัครเข้าร่วมการอบรม

โปรดสแกน QR CODE หรือสมัครได้ที่ https://academy.nsm.or.th/course-info.php?c_id=97

*****หมายเหตุ*****

เพื่อประโยชน์ในการสมัครเข้าร่วมการอบรม โปรดศึกษารายละเอียดเงื่อนไข ดังนี้

- กรอกข้อมูลเพื่อลงทะเบียนสมัครผ่าน QR Code หรือลิงค์ที่ อพวช. กำหนดเท่านั้น กรุณากรอกข้อมูลให้ถูกต้องและครบถ้วน พร้อมแนบหลักฐานการชำระเงิน จากนั้นให้ยืนยันการสมัคร เพื่อประโยชน์ในการสมัครเข้าร่วมอบรมและรับข้อมูลเพิ่มเติม
- อพวช. ขอสงวนสิทธิ์ไม่คืนเงินค่าลงทะเบียนในทุกกรณี

การจองห้องพัก (สำหรับผู้ที่ประสงค์จะเข้าพักที่หอพัก อพวช.)

โปรดสแกน QR CODE หรือโปรดศึกษารายละเอียดที่ <https://www.nsm.or.th/nsm/th/visit/dormitory>

หรือสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ 02 577 9999 ต่อ 2123 (กิตติศักดิ์)

อีเมล nsm_mkt@nsm.or.th

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับหลักสูตรได้ที่

โทร. 02 577 9999 ต่อ 1496 (บุรวิชัย) และ 1492 (พิมพ์ผกา)

ศูนย์พัฒนาความตระหนักด้านวิทยาศาสตร์แห่งชาติ

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับการชำระค่าลงทะเบียนได้ที่

โทร. 02 577 9999 ต่อ 2104 (ธัญชนก)

สำนักบริการผู้เข้าชม

องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ